



**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

25.08.2020

№ 1624

Київ

**Про затвердження професійного
стандарту „Гірник”**

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт „Гірник”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості забезпечити протягом п'яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості спільно з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки в мережі інтернет.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00:00 по 30.03.2022 0:00:00

Мінекономіки



1624-20 від 25.08.2020 10:57:45

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України

25.08.2020 № 1624

**Професійний стандарт
«Гірник»**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета виду професійної діяльності

Виконання навантажувально-розвантажувальних робіт, породовідбірних робіт та участь у буропідричних роботах на кар'єрах/розрізах і технологічному комплексі поверхні шахт.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікатор видів економічної діяльності»)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 05	Добування кам'яного та бурого вугілля	Група 05.1	Добування кам'яного вугілля
				Клас 05.10	Добування кам'яного вугілля

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
9	93	931	9311
Найпростіші професії	Найпростіші професії у видобувних галузях, будівництві, промисловості та на транспорті	Найпростіші професії у видобувних галузях та будівництві	Найпростіші професії в шахтах і кар'єрах

1.4. Назва професії (професійна назва роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»)

Гірник 9311.



ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00:00 по 30.03.2022 0:00:00

Мінекономіки



1624-20 від 25.08.2020 10:57

1.5. Професійна кваліфікація

Гірник на роботах у кар'єрах/розрізах і на поверхні шахт (1 кваліфікаційний розряд).

Гірник на породовідбірних роботах (2 кваліфікаційний розряд).

Гірник на технологічному комплексі шахт (2 кваліфікаційний розряд).

Гірник на механізованих естакадах (3 кваліфікаційний розряд).

1.6. Вимоги до державної сертифікації (за потреби)

Не потребує.

1.7. Місце професії (посади, професійної назви робіт) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Робоче місце гірника позначається робочою зоною, де зосереджені всі матеріально-технічні елементи виробництва, що забезпечують технологічний процес.

Гірник підпорядковується безпосередньому керівнику (начальнику ділянки, старшому майстру, майстру), відповідальному за безпечне проведення робіт.

1.8. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, змінними графіками роботи, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором підприємства.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками відпустки.

Соціальні гарантії надаються на підставі результатів атестації робочих місць за умовами праці відповідно до чинного трудового законодавства України та відображені в колективному договорі підприємства.

Особливість характеру праці гірника вимагає високого рівня уваги та сенсомоторних реакцій, здатності орієнтуватися в просторі.

Шкідливими та небезпечними виробничими факторами є: робоча поза, пов'язана з вимушеними нахилами корпусу (понад 100 разів за зміну), рухомі транспортні засоби, тривалі переходи, робота на висоті, в зоні наведеної напруги, контакт працівників з предметами або матеріалами з дуже високою або низькою температурою, хімічні речовини, підвищений рівень загальної та локальної вібрації.

1.9. Засоби захисту

Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального та колективного захисту – за встановленими нормами.

1.10. Умови допуску до роботи за професією

Вік: від 18 років.

Наявність документів, що підтверджують професійну кваліфікацію «Гірник» (повну або часткову).

Наявність посвідчення на допуск до виконання робіт підвищеної небезпеки (за потреби).

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією «Гірник».

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на п'ять років.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки з відмітками про своєчасне проведення перевірки знань.

Наявність відповідної групи з електробезпеки (гірник повинен знати правила електробезпеки в обсязі II групи).

Наявність розпорядження по підприємству/підрозділу про допуск гірника до самостійної роботи.

1.11. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня національної рамки кваліфікацій (далі - НРК)

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації або диплом кваліфікованого робітника за професією «Гірник» з додатком до свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації або диплома кваліфікованого робітника та інші документи, що підтверджують професійну кваліфікацію, третій рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання проводиться в закладах професійної (професійно-технічної) освіти та на підприємствах за такими видами: первинна професійна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на роботах у кар'єрах/розрізах і на поверхні шахт» (1 кваліфікаційний розряд) – повна або базова загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

Первинна професійна підготовка за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на технологічному комплексі шахт» (2 кваліфікаційний розряд) – повна або базова загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

Первинна професійна підготовка за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на породовідбірних роботах» (2 кваліфікаційний розряд) – повна або базова загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка з інших професій на робочому місці (на виробництві) за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на роботах у кар'єрах/розрізах і на поверхні шахт» (1 кваліфікаційний розряд).

Перепідготовка з інших професій на робочому місці (на виробництві) за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на технологічному комплексі шахт» (2 кваліфікаційний розряд).

Перепідготовка з інших професій на робочому місці (на виробництві) за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на породовідбірних роботах» (2 кваліфікаційний розряд).

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на технологічному комплексі шахт» (2 кваліфікаційний розряд) або «Гірник на породовідбірних роботах» (2 кваліфікаційний розряд). Стаж роботи за професійною кваліфікацією «Гірник на роботах у кар'єрах/розрізах і на поверхні шахт» (1 кваліфікаційний розряд) не менше 6 місяців.

Підвищення кваліфікації за професією «Гірник» з присвоєнням професійної кваліфікації «Гірник на механізованих естакадах» (3 кваліфікаційний розряд). Стаж роботи за професійною кваліфікацією «Гірник на технологічному комплексі шахт» (2 кваліфікаційний розряд) або «Гірник на породовідбірних роботах» (2 кваліфікаційний розряд) не менше одного року.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Навчання гірника на курсах з підвищення кваліфікації не рідше ніж один раз на п'ять років.

2.5. Спеціальне навчання

Спеціальне навчання і перевірка знань нормативно-правових актів з охорони праці, згідно з умовами праці гірника.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Гірничий закон України.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Закон України «Про охорону праці».

Кодекс законів про працю України.

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22.03.2010 р. № 62 «Про затвердження Правил безпеки у вугільних шахтах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17.06.2010 р. за № 398/17693.

Наказ Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 р. № 4 «Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 р. за № 93/2533.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 р. № 15 «Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 р. за № 231/10511.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25.01.2012 р. № 67 «Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.02.2012 р. за № 226/20539.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013р. № 966 «Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 р. за № 327/25104.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.01.2015 р. № 21 «Про затвердження Правил охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02.2015 р. за № 124/26569.

Наказ Міністерства соціальної політики України від 19.01.2018 № 62 «Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.02.2018 р. за № 244/31696.

Наказ Міністерства вугільної промисловості України від 21 січня 2010 року № 7 «Про затвердження та надання чинності стандарту Мінвуглепрому СОУ-П 10.1.00174088.018:2009 «Система управління виробництвом і охороною праці у вугільній промисловості України (типове керівництво).

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 р. № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

4. Загальні компетентності

Володіння професійною термінологією.

Здатність працювати в команді.

Уміння лаконічно і чітко передавати інформацію.

Здатність запобігання конфліктним ситуаціям.

5. Перелік трудових функцій (умовні позначення трудових функцій)

Код	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
ГР – І	Виконання допоміжних робіт на кар'єрах/розрізах і	Здатність брати участь у підніманні вагонеток і вагонів, що зійшли з рейок, та навантаженні, розвантаженні і	А1

	технологічному комплексі поверхні шахт	транспортувати вантажів	
		Здатність усувати дрібні неполадки в роботі обслуговуваного обладнання	A2
		Здатність вести облік робочого часу і чисельності працівників в шахті	A4
		Здатність виконувати чищення вагонів/вагонеток, автошляхів, залізничних колій та водостічних каналів	A5
		Здатність виконувати охорону вибухових матеріалів та приготування глинистих та інших розчинів	A6
ГР – 2	Облік видобування корисних копалин і порід	Здатність обліковувати видобування корисних копалин і порід	B1
ГР – 3	Породовідбірні роботи та відбирання проб	Здатність виконувати відбір проб	C1
		Здатність забезпечувати підготовку проб до лабораторних випробувань	C2
		Здатність виконувати вибирання породи, сортування та завантаження корисної копалини	C3
ГР – 4	Навантаження, розвантаження та транспортування вантажів	Здатність виконувати маневрові операції при навантаженні і вивантаженні матеріалів та їх доставки	D1
		Здатність надавати допомогу стовбуровому	D2
		Здатність постачати вибухові матеріали до місць проведення підривних робіт	D3
ГР – 5	Сланцювання, білення галерей, навантажувальних пунктів, технологічних приміщень і пересування рейкових колій	Здатність виконувати підготовку та сланцювання і білення галерей, навантажувальних пунктів, технологічних приміщень	E1
		Здатність виконувати допоміжні роботи під час пересування рейкових колій	E2
ГР – 6	Технічне обслуговування машин та механізмів	Здатність проводити обслуговування та усунення дрібних неполадок гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів	F1
ГР – 7	Участь у буропідривних роботах	Здатність проводити буріння, заряджання шпурів та свердловин	G1
ГР – 8	Навантаження і розвантаження гірничої маси на естакадах	Здатність проводити розвантаження і навантаження гірничої маси на механізованих естакадах та керувати механізмами естакади	H1
ГР – 9	Підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів та виготовлення і ремонт	Здатність виконувати підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів	I1
		Здатність виконувати виготовлення і ремонт вентиляційних споруд та ходових відділень	I2

	вентиляційних споруд, ходових відділень		
--	---	--	--

5.1. Розподіл трудових функцій за рівнями професійних кваліфікацій

Трудові функції	Гірник			
	на роботах у кар'єрах/розрізах і на поверхні шахт	на породовідбірних роботах	на технологічному комплексі шахт	на механізованих естакадах
ГР – 1.Виконання допоміжних робіт на кар'єрах/розрізах і технологічному комплексі поверхні шахт	+	+	+	+
ГР – 2.Облік видобування корисних копалин і порід	+	+	+	+
ГР – 3.Породовідбірні роботи та відбирання проб	-	+	+	+
ГР – 4.Навантаження, розвантаження та транспортування вантажів	-	-	+	+
ГР – 5.Сланцювання, білення галерей, навантажувальних пунктів, технологічних приміщень і пересування рейкових колій	-	-	+	+
ГР – 6.Технічне обслуговування машин та механізмів	-	-	+	+
ГР – 7.Участь у буропідривних роботах	-	-	+	+
ГР – 8.Навантаження і розвантаження гірничої маси на естакадах	-	-	-	+
ГР – 9.Підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів та виготовлення і ремонт вентиляційних споруд, ходових відділень	-	-	-	+

6. Опис трудових функцій (трудові функції; предмети та засоби праці, професійні компетентності; знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструмент)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою дій)	Знання	Уміння та навички
ГР – 1 Виконання допоміжних робіт на кар'єрах/розрізах і технологічному комплексі поверхніх шахт	Маневрова лебідка, навантажувачі породи, вагонетки, скреперна лебідка, штовхач, перекидач, апаратура сигналізації, апаратура зв'язку та сигналізації, ручна лебідка, гідропрес, ручна таль, самостав, домкрат, тельфер, комплект слюсарного інструменту, шаблони, рулетка, лопата, крюк для зчеплення/розчеплення вагонеток.	A1. Здатність брати участь у підніманні вагонеток і вагонів, що зійшли з рейок, та навантаженні, розвантаженні і транспортуванні вантажів	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.2. Принципи роботи та правила експлуатації вантажно-розвантажувальних пристосувань A1.3. Технічні регламенти, інструкції A1.4. Алгоритм візуальної перевірки справності та надійності кріплення устаткування, стану колії в місці роботи і стрілочних переводів A1.5. Порядок перевірки працездатності засобів захисту та сигналізації A1.6. Системи та правила дії світлової, звукової сигналізації A1.7. Карти технологічних операцій підвищеної безпеки A1.8. Будова домкратів, самоставів та інших пристосувань, призначених для поставлення рухомого складу на рейки A1.9. Інструкція з безпечного поставлення шахтного рухомого складу на рейки A1.10. Правила безпеки під час	A1.1. Виконувати перевірку повноти завантаження вагонеток, вагонів та інших транспортних засобів A1.2. Виконувати перевід стрілок A1.3. Брати участь у підніманні вагонеток і вагонів, що зійшли з рейок A1.4. Брати участь у навантаженні, розвантаженні і транспортуванні вантажів A1.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

ДОКУМЕНТ-БЕД Мінекономіки АСКОД

Мінекономіки

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00:00 по 30.03.2022 0:00:00



1624-20 від 25.08.2020 10:57

шланги, мастильні матеріали, обмотка текстильна і сталева дротяна, високоміцна синтетична нитка і дрогова спіраль жорстка спіраль ПВХ, знімачі патрубків, затиск і кліщі для стискання шлангу, шприци для змащення, ємності для збирання відпрацьованих мастил, пристосування для заповнення підшипників мастилом, пристрої для механічного очищення вагонеток, лом, вагонетки/вагони, відбійний молоток, шляхове обладнання, загороджувальні та попереджувальні знаки,	A2. Здатність усувати дрібні неполадки в роботі обслуговуваного обладнання	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місяця, приведення робочого місяця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A2.1.Порядок, обмотування шланг A2.2. Матеріали, що застосовуються для обмотки шланг A2.3. Призначення і правила приготування мастильних розчинів A2.4. Технічні регламенти, інструкції A2.5. Будову, принципи роботи пристроїв та інструментів що застосовуються A2.6. Правила поводження з пристроями та інструментами що застосовуються A2.7. Маршрут доставляння та правила перенесення інструментів A2.8. Застосовувані комплекти бурів, їх розміри, форми головок	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місяця, приведення робочого місяця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A3.1. Графіки роботи підіймальної установки A3.2. Система сигналізації, умовні сигнали і їх призначення A3.3. Конструкція та правила керування запірними й рухомими загороджувальними пристроями	A2.1. Виконувати обмотування шланг A2.2. Виконувати змащування вагонеток, машин і механізмів A2.3. Здійснювати збирання відпрацьованих масла та здавання їх на регенерацію A2.4. Підбирати за комплектністю і підносити інструмент до місця роботи A2.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт A3.1. Вести облік робочого часу і чисельності працівників в шахті A3.2. Видавати та приймати жетони із зазначенням часу спуску і виїзду працівників під час спуску в шахту та їх виїзду A3.3. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
---	--	---	--	--

журнал обліку робочого часу ТУ- 13, сміність для збирання жетонів, лебідка типу ЛВД, електро- і пневмовібратори, гідромоніторні пристрої і різні механічні пристосування ротацийного і скребкового типів		A3.4. Правила обліку посадки та висадки людей A3.5. Будова шахтної кліті A3.6. Організаційні та технічні заходи і засоби щодо попередження падіння працівників у стовбур A3.7. Положення про табельний облік A3.8. Призначення та устрій надрахтної будівлі допоміжного стовбура A3.9. Технічна та регламентна документація на виконання робіт	
	A4. Здатність виконувати чищення вагонів/вагонеток, автошляхів, залізничних колій та водостічних каналів	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A4.1. Раціональні та безпечні прийоми з очищення вагонеток, машин, механізмів A4.2. Технічні регламенти, інструкції та приписи A4.3. Послідовність виконання операцій під час очищення вагонеток, машин і механізмів A4.4. Послідовність виконання операцій під час очищення відкотних колій, водостічних каналів від сміття, породи, мулу A4.5. Порядок посилення автодоріг у кар'єрах A4.6. Правила безпеки та порядок хлорування каналізаційних мереж A4.7. Устрій відкотних колій та водостічних каналів	A4.1. Проводити очищення вагонів, вагонеток, автошляхів і залізничних колій в кар'єрах та розрізах A4.2. Проводити очищення відкотних колій, водостічних каналів від сміття, породи, мулу A4.3. Виконувати посилення піском автодороги в кар'єрах під час ожеледі A4.4. Прибирати пил, хлорувати каналізаційні мережі A4.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

		A5. Здатність виконувати охорону вибухових матеріалів та приготування глинистих та інших розчинів	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A5.1.1. Призначення, застосування, властивості, правила зберігання вибухових матеріалів A5.2. Правила допуску персоналу до вибухових матеріалів A5.3. Сигналізація під час проведення підривних робіт A5.4. Правила охорони вибухових матеріалів на місцях зберігання A5.5. Загороджувальні та попереджувальні знаки при проведенні підривних робіт A5.6. Вимоги та порядок встановлення загороджувальних та попереджувальних знаків A5.7. Склади та правила приготування глинистих та вапняних розчинів A5.8. Вимоги до бракування бурового інструменту A5.9. Ознаки бурового інструменту непридатного до застосування	A5.1. Виконувати тимчасову охорону вибухових матеріалів на місці провадження підривних робіт A5.2. Встановлювати загороджування та попереджувальні знаки A5.3. Подавати і приймати сигнали A5.4. Брати участь у приготуванні глинистих, цементних, вапняних та інших розчинів A5.5. Збирати затуплений буровий інструмент і доставляти його в майстерню A5.6. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
ГР – 2 Облік видобування корисних копалин і порід	Стрічковий конвеєр, скребковий конвеєр, вагонетки, вагони, пробовідбірні машини	B1. Здатність обліковувати видобування корисних копалин і порід	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт B1.1. Зовнішні ознаки відмінності корисних копалин від породи B1.2. Порядок обліку виданої корисної копалини	B1.1. Виконувати облік видобутих корисних копалин і порід B1.2. Виконувати оформлення актів на бракування корисних копалин B1.3. Виконувати оформлення документації з обліку видобування корисних копалин B1.4. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання

			В1.3. Методи обліку корисних копалин В1.4. Форми документації для обліку видобування та бракування корисних копалин В1.3. Правила оформлення актів на бракування корисних копалин В1.4. Правила оформлення документації при обліку корисних копалин	робіт
ГР – 3 Породовідбірні роботи та відбирання проб	Стрічковий конвеєр, скребковий конвеєр, вагонетки, вагони, пробовідбірник САОП, дробильно-скорочувальний апарат, проборозподільна машина МПД-150 - 1М, лопата, порційна лопата для відбору проб, відра (мішки) для перенесення проб, хомути для затиску мішка з пробою, пломбатор, електронні ваги, журнали з обліку видобування та	С1. Здатність виконувати відбір проб	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт С1.1. Алгоритм відбору експлуатаційних проб корисної копалини з вагонеток вручну та за допомогою пробовідбірників С1.2. Алгоритм відбору експлуатаційних проб корисної копалини з конвеєрів поза очисними і підготовчими вибіями за допомогою пробовідбірників С1.3. Правила виконання робіт обробки проб С1.4. Устрій, правила технічної експлуатації породовідбірних і пробообробних механізмів С1.5. Правила виконання робіт за допомогою породовідбірних і пробообробних механізмів С1.6. Порядок виконання робіт із відбирання товарних проб та їх обробки	С1.1. Виконувати відбір товарних проб вугілля із залізничних вагонів, відвалів, конвеєрів вручну С1.2. Виконувати відбір товарних проб, облікові і контрольні проби вугілля із залізничних вагонів, відвалів, конвеєрів за допомогою пробовідбирачів і спеціальних пристроїв С1.3. Спостерігати за роботою пробовідбирачів і пробообробних машин при відбиранні та обробленні проб С1.4. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

	бракування корисних копалин, електроаналізатор зольності, кувалда, лом	С2.3датність забезпечувати підготовку проб до лабораторних випробувань	А1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан А1.10. Правила безпеки під час виконання робіт С2.1. Вимоги Держстандарту України до методу відбору та підготовки проб до лабораторних випробувань С2.2. Порядок приймання вугільної продукції у споживача С2.3. Правила спільного зі споживачем випробування вугільної продукції С2.4. Правила експлуатації радіоізотопного електроаналізатора зольності С2.5. Порядок обліку перероблених проб	С2.1. Виконувати підготовку проб до лабораторних випробувань С2.2. Проводити попередній контроль проби на електроаналізаторі зольності С2.3. Проводити облік перероблених проб С2.4. Виконувати спільно зі споживачем спільне випробування вугільної продукції С2.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
	С3. Здатність виконувати вибирання породи, сортування та завантаження корисної копалини		А1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан А1.10. Правила безпеки під час виконання робіт С3.1. Сорти корисних копалин С3.2. Зовнішні ознаки відмінності корисних копалин відпустої породи С3.3. Допустимі норми втрат під час вибірки корисної копалини С3.4. Вимоги Державного стандарту до корисної копалини С3.5. Способи розбирання і відділення породи без пошкодження корисної копалини С3.6. Правила та порядок вибирання породи на конвеєрах, породовідбірних	С3.1. Вибирати породи і сторонні предмети із корисної копалини вручну на конвеєрах, породовідбірних стрічках, майданчиках, у вагонах С3.2. Сортувати корисну копалину з розбиванням великих шматків С3.3. Вибирати корисну копалину з гірничої маси С3.4. Складувати, завантажувати у транспортні засоби вибирану корисну копалину С3.5. Виконувати розвантаження вагонеток перекидачем С3.6. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

			стрічках С3.7. Правила та порядок вибирання породи на майданчиках та у вагонах С3.8. Способи та правила складування, завантажування у транспортні засоби вибирану корисну копалину С3.9. Правила розвантаження вагонеток перекидачем	
ГР – 4 Навантаження, розвантаження та транспортування вантажів	Маневрова лебідка, навантажувачі породи, вагонетки, скреперна лебідка, штовхач, апаратура сигналізації та зв'язку, канатна дорога, ручна лебідка, ручна таль, домкрат, тельфер, тягальний пристрій, кріюк для зчеплення та розчеплення вагонеток, клівак лом, зубило, ніж, кувалда, сполучні ланки, обводний блок, матеріали для	D1. Здатність виконувати маневрові операції при навантаженні і вивантаженні матеріалів та їх доставки	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт D1.1. Послідовність виконання операцій під час навантаження і розвантаження матеріалів вручну D1.2. Послідовність виконання операцій під час навантаження і розвантаження матеріалів за допомогою механізмів і пристосувань D1.3. Технологія навантаження і розвантаження матеріалів вручну або за допомогою механізмів і пристосувань та доставки по гірничим виробам до місця призначення D1.4. Принципи роботи вантажно-розвантажувальних пристроїв, правила поводження з ними D1.5. Послідовність виконання операцій і технології під час навантаження/розвантаження гірничої маси D1.6. Технічні регламенти, інструкції, процес керування дозувальними стопорами, штовхачами,	D1.1. Виконувати підкочування і відкочування вантажних і порожніх вагонеток вручну і механізмами D1.2. Зчіплювати, розчіплювати вагонетки, причіпляти їх до каната лебідок і електровоза та відчіплювати їх D1.3. Встановлювати і закріплювати вагонетки в кліті D1.4. Виконувати навантаження і вивантаження матеріалів та їх доставку D1.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

приготування забійки, обладнання для приготування забійки		перевантажувачем D1.7. Будова і правила експлуатації штовхачів, лебідок, затворів бункерів та інших обслуговуваних механізмів D1.8. Типи і призначення вагонеток та інших посудин D1.9. Порядок переміщення, правила відкачування вантажів D1.10. Схеми шляхових маршрутів D1.11. Види зчепів, способи зчеплення вагонеток і причеплення їх до каната, електровоза	D2. Здатність надавати допомогу стовбуровому у навантаженні та розвантаженні кліті D2.1. Надавати допомогу стовбуровому щодо забезпечення правильного і безпечного навантаження та розвантаження кліті D2.2. Керувати штовхачами, лебідками, встановленими на робочому місці D2.3. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
		A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт D2.1. Будову, принцип дії, підймальних посудин D2.2. Будову, принцип дії, рухомого складу D2.3. Систему сигналізації, умовні сигнали та їх призначення D2.4. Графіки роботи підймання й чинні обмеження D2.5. Технологічна проекту документально щодо транспортування матеріалів, обладнання та гірничої маси D2.6. Конструкція та керування запірними й рухомими загороджувальними пристроями D2.7. Конструкції та типи вагонеток, правила обліку матеріалів, обладнання та гірничої маси	

			D3. Здатність постачати вибухові матеріали до місць проведення підривних робіт	D2.8. Інструкції з експлуатації обладнання, що входить до складу комплексу обміну вагонсток A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A5.1. Призначення, застосування, властивості, правила зберігання вибухових матеріалів A5.2. Правила допуску персоналу до вибухових матеріалів A5.3. Сигналізація під час проведення підривних робіт D3.1. Правила поводження і зберігання вибухових матеріалів D3.2. Правила перенесення вибухових матеріалів D3.3. Правила доставки вибухових матеріалів до місць проведення підривних робіт D3.4. Властивості вибухових матеріалів D3.5. Правила роботи на транспорті D3.6. Матеріали для приготування забійки D3.7. Способи приготування забійки D3.8. Устрій, принцип дії машин для приготування забійки	D3.1. Виконувати постачання вибухових речовини під наглядом підричника до місць проведення підривних робіт D3.2. Готувати і подавати матеріали забійки D3.3. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
ГР – 5 Сланцювання та біління виробок та пересування рейкових копій	Вагонетки, маневрова лебідка, відро, пожежно-зрошувальний	E1. Здатність виконувати підготовку та сланцювання і біління галерей, навантажувальних	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт	E1.1. Підвозити та підносити матеріали і прилади для сланцювання і біління виробок E1.2. Готувати розчини для біління виробок	

трубопровід, пересувний компресор, пересувна машина для білення, розчини для білення, шаблони, рулетка, лопата, клівак, лом, кувалда, шлямбовий інструмент, домкрат, відбійний молоток, слюсарний інструмент, самостав, башмаки, шпала, розпил або стійка, довга зчіпка, дерев'яна підкладка	пунктів, технологічних приміщень	Е1.1. Правила і порядок доставляння матеріалів та приладів для побілення виробок та приміщень Е1.2. Устрій та правила експлуатації машин для білення Е1.3. Призначення розчинів і методи їх приготування Е1.4. Слособи приготування розчинів Е1.5. Призначення інертного пилу, норми його витрат Е1.6. Правила зберігання інертного пилу Е1.7. Призначення розчинів для побілення виробок та приміщень і методи їх приготування Е1.8. Правила зачищення, обмивання, сланцювання, білення галерей, навантажувальних пунктів, технологічних приміщень	Е1.3. Виконувати зачищення, обмивання, сланцювання, білення галерей, навантажувальних пунктів, технологічних приміщень Е1.4. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
самостав, башмаки, шпала, розпил або стійка, довга зчіпка, дерев'яна підкладка	Е2. Здатність виконувати допоміжні роботи під час пересування рейкових колій	А1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан А1.10. Правила безпеки під час виконання робіт Е2.1. Типи, будову, призначення транспортних засобів, зчіпних пристроїв Е2.2. Будова, правила експлуатації та порядок утримання колій і стрілочних переводів Е2.3. Правила встановлення колійних сигналів і введення стрілок Е2.4. Порядок і технологія пересування рейкових колій рейкопересувачами	Е2.1. Виконувати допоміжні роботи під час пересування рейкових колій рейкопересувачами Е2.2. Виконувати допоміжні роботи під час формування і розформування ешелонів Е2.3. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

ГР – 6 Технічне обслуговування машин та механізмів	Гідроелеватор, ковшовий елеватор, луплопровід, землесос, слюсарний інструмент, лопата, кліпак, лом, кувалда, всмоктувач	F1. Здатність проводити обслуговування та усунення дрібних неполадок гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів	E2.5. Системи та правила дії світлової, звукової сигналізації, правила приймання і подавання звукових сигналів E2.6. Правила регулювання руху потягів, правила зчеплення/розчеплення E2.7. Правила виконання робіт під час формування і розформування ешелонів	
			A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт F1.1. Принцип роботи гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів F1.2. Будова всмоктувачів F1.3. Схеми пультпроводів F1.4. Правила технічної експлуатації гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів F1.5. Послідовність виконання операцій і технологій робіт F1.6. Послідовність виконання операцій і технології під час обслуговування та ремонту дренажних механізмів F1.7. Схеми водовідливів технічні регламенти, інструкції F1.8. Правила усунення дрібних неполадок в процесі роботи гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів F1.9. Порядок усунення забиття всмоктувача	F1.1. Виконувати роботи з обслуговування гідроелеваторів, ковшових елеваторів, землесосів F1.2. Стежити за рівномірним надходженням пульту в зумпф елеваторів і землесосів F1.3. Виконувати усування забиття всмоктувача або повітряної пробки F1.4. Видаляти із пульту сторонні та великі предмети вручну або за допомогою пристроїв F1.5. Виконувати очищення горловини всмоктувача, всмоктувальних рукавів, колосникового грохота над зумпфом F1.6. Очищати і ремонтувати колодязі F1.7. Усувати дрібні неполадки в роботі обслуговуваного обладнання та механізмів F1.8. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт

ГР – 7 Участь у буропідливних роботах	Вагонетки, площадки, апаратура сигналізації, кріюки для зчеплення/розчеплення вагонеток, бурове обладнання, перфоратор, рулетка, клівак	Г1. Здатність проводити буріння, заряджання шпурів та свердловин	F1.10. Правила очищення всмоктувача, всмоктувальних рукавів, колосникового грохота над зумфом A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт A5.1. Призначення, застосування, властивості, правила зберігання вибухових матеріалів A5.2. Правила допуску персоналу до вибухових матеріалів A5.3. Сигналізація під час проведення підливних робіт G1.4. Способи доставляння вибухових матеріалів, заходи безпеки під час доставляння G1.5. Правила і технологію буріння шпурів і підбурків вручну G1.6. Устрій та правила технічної експлуатації механізмів для ручного буріння шпурів G1.7. Вимоги щодо заготовляння і забивання пробок у пробурені шпури G1.8. Алгоритм підбирання бурів і коронок G1.9. Правила заряджання шпурів	G1.1. Брати участь під керівництвом підливника в зарядженні свердловин і шпурів G1.2. Виконувати буріння шпурів і підбурків вручну G1.3. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
ГР – 8 Навантаження і розвантаження гірничої маси на естакадах	Механізована естакада, слюсарний інструмент, апаратура зв'язку та сигналізації, трансформаторна	Н1. Здатність проводити розвантаження і навантаження гірничої маси на механізованих естакадах та керувати механізмами естакади	A1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан A1.10. Правила безпеки під час виконання робіт H1.1. Будова механізованих естакад H1.2. Правила регулювання	H1.1. Проводити розвантаження і навантаження гірничої маси на механізованих естакадах H1.2. Керувати механізмами естакади H1.3. Виконувати регулювання навантаження і розвантаження

підстанція			розвантаження гірничої маси на естакадах у відвал	гірничої маси на механізованих естакадах
ГР – 9 Підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів та виготовлення і ремонт вентиляційних споруд, ходових відділень	Електросвердло, пересувний компресор, бурильне обладнання, вагонетки, скреперна лебідка, апаратура зв'язку та сигналізації, аналізатор метану, ручна лебідка, таль, домкрат, відбійний молоток, тельфер, перфоратор, гідростійки, комплект слюсарного інструменту, шаблони, рулетка, лопата, крок для зчеплення та розчеплення вагонеток, клівак,	ІІ. Здатність виконувати підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів	А1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан А1.10. Правила безпеки під час виконання робіт ІІ.1. Види і розміри застосовуваного кріплення та супутніх матеріалів ІІ.2. Види опалубки ІІ.3. Матеріали для виготовлення опалубки ІІ.4. Технологія робіт і послідовність операцій під час виготовлення опалубки ІІ.5. Технологія робіт і послідовність операцій під час виготовлення і ремонту елементів обшивки вентиляційних стовбурів шахт ІІ.6. Правила підбору та заготовки елементів кріплення стовбурів	ІІ.1. Виконувати підсобно-допоміжні роботи під час буріння стовбурів шахт і шурфів повним перерізом ІІ.2. Підбирати і заготовляти елементи опалубки ІІ.3. Підбирати і заготовляти елементи кріплення стовбурів та шурфів ІІ.4. Виготовляти і ремонтувати елементи кріплення для обшивання вентиляційних стовбурів шахт ІІ.5. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
		І2. Здатність виконувати виготовлення і ремонт вентиляційних споруд та ходових відділень	А1.1. Критерії оцінювання стану робочого місця, приведення робочого місця в безпечний стан А1.10. Правила безпеки під час виконання робіт І2.1. Конструкції дерев'яних споруд І2.2. Властивості та сорти дерева різних порід І2.3. Води дерева і причини його	І2.1. Виготовляти і ремонтувати елементи дерев'яних труб, трапів, люків І2.2. Виготовляти і ремонтувати елементи драбин, помостів та інших облаштувань ходових відділень гірничих виробок І2.3. Виконувати відновлення деформованого металевого

	лом, кувалда, сокира, пила, дошки, прес для відновлення кріплення		псування I2.4. Технологія робіт і послідовність операцій під час виготовлення і ремонту елементів дерев'яних труб, трапів, люків I2.5. Призначення і будова помостів і трапів I2.6. Технологія робіт і послідовність операцій із настилення помостів і трапів I2.7. Технологія робіт і послідовність операцій під час відновлення деформованого металевго кріплення (елементів кріплення) на пресах	кріплення (елементів кріплення) на пресах, та вести облік його кількості I2.4. Дотримуватись вимог охорони праці під час виконання робіт
--	--	--	--	---

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту:

Галузева Рада при Всеукраїнському об'єднанні організацій роботодавців «Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України» у вугільно-промисловому комплексі.

Склад робочої групи:

Андрейцева Ю.А. – заступник начальника дільниці технологічного комплексу поверхні відокремленого структурного підрозділу «Шахтоуправління Білозерське» ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля»;

Дичко Ю.В. – менеджер з професійного навчання Філії «Учбово-курсний комбінат» ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля»;

Кунік В.В. – заступник головного механіка відокремленого структурного підрозділу «Шахтоуправління Тернівське» ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»;

Савчук А.Г. – менеджер з професійного навчання Філії «Учбово-курсний комбінат» ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»;

Сильченко С.А. – менеджер департаменту по навчанню та розвитку персоналу дирекції з управління персоналом ТОВ «ДТЕК Енерго»;

Слісарчук І.І. – директор Філії «Учбово-курсний комбінат» ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»;

Сметана М.С. – головний фахівець Філії «Учбово-курсний комбінат» ПрАТ «ДТЕК Павлоградвугілля»;

Снитко Н.О. – фахівець Учбового пункту відокремленого структурного підрозділу «Шахтоуправління Білозерське» Філії «Учбово-курсний комбінат» ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля»;

Чекмезов В.М. – головний інженер відокремленого структурного підрозділу «Шахтоуправління Добропільське» ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля».

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

25 серпня 2020 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

26 серпня 2020 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Серпень 2025 року.